

فهرست مطالب

۱۳.....	مقدمه
۱۷.....	بخش نخست: کلیات.
۱۷.....	فصل نخست: مفهوم تملک و مقایسه آن با مفاهیم مشابه.
۱۷.....	مبحث نخست: مفهوم تملک و ماهیت آن.
۱۸.....	گفتار نخست: مفهوم لغوی.
۱۸.....	گفتار دوم: مفهوم اصطلاحی.
۲۱.....	گفتار سوم: ماهیت حقوقی تملک به معنای خاص.
۲۳.....	مبحث دوم: مفاهیم مشابه با تملک.
۲۵.....	گفتار نخست: مصادره اموال.
۲۸.....	گفتار دوم: ملی کردن.
۳۱.....	فصل دوم: مفهوم طرح عمومی و عمرانی.
۳۲.....	مبحث نخست: طرح و انواع آن.
۳۳.....	مبحث دوم: طرح عمومی.
۳۶.....	مبحث سوم: طرح عمرانی.
۳۷.....	فصل سوم: مفاهیم و اصطلاحات ویژه بافت فرسوده.
۳۷.....	مبحث نخست: احیا.
۳۸.....	مبحث دوم: بهسازی.
۳۹.....	مبحث سوم: نوسازی.
۴۰.....	مبحث چهارم: بافت و انواع آن.
۴۰.....	گفتار نخست: بافت تاریخی.
۴۱.....	گفتار دوم: بافت قدیم.
۴۱.....	گفتار سوم: بافت فرسوده.
۴۱.....	بند نخست: بافت های دارای میراث فرهنگی.
۴۲.....	بند دوم: بافت های شهری (فاقد میراث فرهنگی).
۴۲.....	بند سوم: بافت های حاشیه ای (سکونتگاه های غیررسمی).
۴۴.....	مبحث پنجم: طرح احیا، بهسازی و نوسازی.
۴۶.....	مبحث ششم: مجریان طرح.
۴۶.....	مبحث هفتم: وجه ملزم شرعی.
۴۶.....	مبحث هشتم: هیات حل اختلافات ثبتی و حقوقی.
۴۷.....	مبحث نهم: سند ملی راهبردی حمایت از احیا.
۴۷.....	مبحث دهم: تجمعی املاک واقع در پروژه های بافت فرسوده.

۶ نظام حقوقی تملک املاک

۴۹	مبحث یازدهم: طرق تأمین منابع مالی .....
۵۰	گفتار نخست: شرکت تأمین سرمایه .....
۵۱	گفتار دوم: اوراق مشارکت .....
۵۲	گفتار سوم: صندوق سرمایه گذاری .....
۵۴	گفتار چهارم: سهام پروژه .....
۵۵	گفتار پنجم: سایر روش های تأمین منابع مالی .....
۵۷	نتیجه.....
۵۹	بخش دوم: مبانی فقهی و حقوقی تملک املاک .....
۶۰	فصل نخست: مبانی فقهی تملک املاک .....
۶۴	مبحث نخست: قاعده لاضرر .....
۶۴	گفتار نخست: مفهوم قاعده لاضرر .....
۶۵	بند نخست: نظریه نفی حکم ضرری .....
۶۵	بند دوم: نظریه نفی حکم به لسان نفی موضوع .....
۶۶	بند سوم: نظریه نهی اضرار .....
۶۶	بند چهارم: نظریه نفی ضرر غیر متدارک .....
۶۷	بند پنجم: نظریه نهی سلطانی .....
۶۸	گفتار دوم: مستندات قاعده لاضرر .....
۶۸	بند نخست: عقل .....
۶۹	بند دوم: کتاب .....
۷۰	بند سوم: روایات .....
۷۱	بند چهارم: اجماع .....
۷۱	گفتار سوم: دلالت قاعده لاضرر بر جواز تصرف .....
۷۳	مبحث دوم: قاعده اهم و مهم .....
۷۳	گفتار نخست: مفهوم قاعده اهم و مهم .....
۷۵	گفتار دوم: مستندات قاعده اهم و مهم .....
۷۵	بند نخست: کتاب .....
۷۶	بند دوم: سنت .....
۷۶	بند سوم: عقل .....
۷۷	بند چهارم: اجماع .....
۷۷	بند پنجم: سیره و بنای عقلا .....
۷۷	گفتار سوم: دلالت قاعده اهم و مهم بر جواز تصرف .....
۷۸	مبحث سوم: قاعده ولایت حاکم .....
۷۹	گفتار نخست: مفهوم قاعده ولایت حاکم .....

۷ فهرست مطالب

۸۰	گفتار دوم: مستندات قاعده ولايت حاكم
۸۱	بند نخست: سنت(روایات)
۸۲	بند دوم: بنای عقلا
۸۳	بند سوم: اجماع
۸۴	گفتار سوم: دلالت قاعده ولايت حاكم بر جواز تصرف
۸۵	مبحث چهارم: قاعده ضرورت
۸۷	گفتار نخست: مفهوم قاعده ضرورت
۸۹	گفتار دوم: مستندات قاعده ضرورت
۹۰	بند نخست: کتاب
۹۰	بند دوم: روایات
۹۱	بند سوم: اجماع
۹۲	بند چهارم: عقل
۹۲	گفتار سوم: دلالت قاعده بر جواز تملک
۹۴	فصل دوم: مبانی حقوقی تملک املاک
۹۵	مبحث نخست: اصول حقوقی حاكم بر تملک املاک
۹۵	گفتار نخست: اصل تقدم منافع عمومی بر منافع خصوصی
۹۹	گفتار دوم: نظریه حاکمیت ماوراء‌الله
۱۰۱	مبحث دوم: مبانی قانونی تملک املاک
۱۰۱	گفتار نخست: قوانین ناظر به تملک مصوب قبل از انقلاب
۱۰۳	بند نخست: قانون بلدیه مصوب سال ۱۲۸۶ شمسی
۱۰۴	بند دوم: قانون اصلاح قانون توسعه معابر مصوب ۱۳۲۰/۴/۱
۱۰۴	بند سوم: ماده ۵۵ قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴/۴/۱۱ با اصلاحات بعدی آن
۱۰۴	بند چهارم: قانون برنامه هفت ساله دوم عمرانی کشور مصوب ۱۳۳۴/۱۲/۸
۱۰۵	بند پنجم: قانون مربوط به تملک زمین‌ها برای اجرای برنامه‌های شهرسازی مصوب ۱۳۳۹/۳/۱۷
۱۰۸	بند ششم: قانون برنامه عمرانی سوم کشور مصوب ۱۳۴۱/۶/۱۸ هیات وزیران
۱۰۹	بند هفتم: قانون طرز تقویم و تملک اراضی مورد نیاز سد فرخان
۱۱۰	پهلوی(لتیان) مصوب ۱۳۴۵/۳/۱۷
۱۱۰	بند هشتم: قانون سازمان برق ایران مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۹
۱۱۱	بند نهم: قانون آب و نحوه ملی شدن آن مصوب ۱۳۴۷/۴/۲۷
۱۱۲	بند دهم: قانون نوسازی و عمران شهری مصوب ۱۳۴۷/۹/۷

۸ نظام حقوقی تملک املاک

بند یازدهم: قانون خرید اراضی و اینیه و تأسیسات برای حفظ آثار تاریخی و باستانی مصوب ۱۳۴۷/۹/۲۶.....	۱۱۵
بند دوازدهم: قانون پیشگیری و مبارزه با خطرات سیل مصوب ۱۳۴۸/۳/۵.....	۱۱۵
بند سیزدهم: قانون اجرای برنامه نوسازی عباس آباد مصوب ۱۳۵۰/۳/۱۵.....	۱۱۶
بند چهاردهم: ماده ۵۰ قانون برنامه و بودجه مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰.....	۱۲۰
بند پانزدهم: قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۱۳۵۳/۳/۲۸.....	۱۲۳
بند شانزدهم: از اساسنامه شرکت ملی نفت ایران مصوب ۱۳۵۳/۵/۲۰.....	۱۲۳
گفتار دوم: قوانین ناظر به تملک مصوب بعد از انقلاب.....	۱۲۸
بند نخست: قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری و کیفیت عمران آن مصوب ۱۳۵۸/۴/۵ شورای انقلاب.....	۱۲۹
بند دوم: لایحه قانونی خرید اراضی و املاک مورد احتیاج دولت و شهرداری‌ها مصوب ۱۳۵۸/۹/۳.....	۱۳۰
بند سوم: لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه‌های عمومی، عمرانی و نظامی دولت مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۱۷.....	۱۳۴
بند چهارم: قانون اراضی شهری مصوب ۱۳۶۰/۱۲/۲۷.....	۱۳۸
بند پنجم: قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱/۱۱/۱۶.....	۱۴۱
بند ششم: قانون زمین شهری مصوب ۱۳۶۶/۶/۲۲.....	۱۴۲
بند هفتم: قانون تعیین وضعیت املاک واقع در طرحهای دولتی و شهرداری-ها مصوب ۱۳۶۷/۸/۲۹.....	۱۴۵
بند هشتم: قانون نحوه تقویم اینیه، املاک و اراضی مورد نیاز شهرداری‌ها مصوب ۱۳۷۰/۸/۲۸.....	۱۵۲
بند نهم: قانون تعیین تکلیف اراضی واگذاری دولت و نهادها مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۱۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام.....	۱۶۳
بند دهم: قوانین برنامه توسعه.....	۱۶۵
بند یازدهم: قانون حمایت از اجیا، بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۲.....	۱۶۶
نتیجه.....	۱۶۸
بخش سوم: نحوه خرید و تملک املاک واقع در طرحهای عمومی و عمرانی	۱۷۱
فصل نخست: شرایط مقدماتی تملک	۱۷۱
مبحث نخست: قرار داشتن سازمان تملک کننده در فهرست دستگاه‌های اجرایی مجاز به تملک	۱۷۲
گفتار نخست: وزارت‌خانه‌ها	۱۷۴

۹ فهرست مطالب

۱۷۵.....	گفتار دوم: موسسات و شرکتهای دولتی یا وابسته به دولت
۱۷۶.....	بند نخست: موسسات دولتی
۱۷۷.....	بند دوم: شرکتهای دولتی
۱۷۸.....	بند سوم: شرکتهای وابسته به دولت
۱۷۹.....	بند چهارم: موسسات وابسته به دولت
۱۷۹.....	گفتار سوم: شهرداری ها
۱۸۰.....	گفتار چهارم: بانک ها
۱۸۱.....	گفتار پنجم: دانشگاه های دولتی
۱۸۲.....	گفتار ششم: موسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام باشد
۱۸۵.....	مبحث دوم: وجود برنامه عمومی، عمرانی یا نظامی
۱۸۷.....	مبحث سوم: وجود نیاز دستگاه اجرایی
۱۸۹.....	مبحث چهارم: تأیید ضرورت اجرای طرح
۱۸۹.....	مبحث پنجم: تأمین اعتبار اجرای طرح
۱۹۱.....	مبحث ششم: نبودن اراضی ملی و دولتی
۱۹۲.....	فصل دوم: ساز و کار تملک بر اساس قانون تملک ۵۸
۱۹۳.....	مبحث نخست: تملک عادی املاک
۱۹۳.....	گفتار نخست: تعیین آخرین وضعیت ثبتی ملک
۱۹۴.....	گفتار دوم: ابلاغ به مالک
۲۰۰.....	گفتار سوم: قیمت گذاری املاک و حقوق واقع در طرح
۲۰۱.....	بند نخست: تعریف بهای عادله و قیمت روز
۲۰۴.....	بند دوم: نحوه توافق در مورد بهای عادله
۲۰۸.....	بند سوم: عوامل موثر در قیمت گذاری
۲۲۹.....	بند چهارم: امتیاز محل سکونت یا میر اعашه بودن ملک
۲۳۵.....	بند پنجم: املاک و حقوق قابل قیمت گذاری
۲۳۸.....	گفتار چهارم: نحوه تعیین کارشناس و الزامات کارشناسی
۲۳۹.....	بند نخست: مراجع صدور پروانه کارشناسی
۲۴۱.....	بند دوم: نحوه انتخاب هیات کارشناسی
۲۴۱.....	بند سوم: نحوه انجام کارشناسی و مهلت اعلام نظر
۲۴۳.....	بند چهارم: مدت اعتبار نظریه کارشناسی
۲۴۳.....	بند پنجم: قطعی یا قابل اعتراض بودن نظریه کارشناسی
۲۴۴.....	گفتار پنجم: پرداخت وجه به مالک یا تودیع وجه در صندوق ثبت
۲۴۹.....	گفتار ششم: انتقال سند ملک توسط دادستان
۲۵۷.....	گفتار هفتم: خلع ید مالک
۲۶۱.....	مبحث دوم: تملک فوری املاک بر اساس ماده ۹

۱۰ نظام حقوقی تملک املاک

۲۶۳.....	گفتار نخست: تعریف.
۲۶۴.....	گفتار دوم: مرجع تشخیص فوریت.
۲۶۵.....	گفتار سوم: چگونگی اعمال ماده ۹.
۲۷۳.....	نتیجه.
بخش چهارم: بررسی نحوه خرید و تملک املاک واقع در طرح‌های بافت	
۲۷۵.....	فرسوده
۲۷۶.....	فصل نخست: کلیات و تاریخچه.
۲۷۷.....	مبحث نخست: سیر تاریخی و اهداف تصویب قوانین بافت‌های فرسوده.
۲۷۷.....	گفتار نخست: سیر تاریخی قانون گذاری بافت فرسوده.
۲۷۹.....	گفتار دوم: اهداف تصویب قانون حمایت از احیا.
۲۸۱.....	مبحث دوم: ارکان طرح‌های بافت فرسوده.
۲۸۱.....	گفتار نخست: مرجع تهییه طرح.
۲۸۱.....	گفتار دوم: مرجع تصویب طرح.
۲۸۲.....	گفتار سوم: مجریان طرح.
۲۸۵.....	فصل دوم: بررسی نحوه خرید و تملک املاک واقع در طرح‌های بافت فرسوده.
۲۸۵.....	مبحث نخست: مشارکت.
۲۸۵.....	گفتار نخست: مشارکت مالک.
۲۸۷.....	گفتار دوم: مشارکت خریدار مزایده‌های ملک.
۲۹۱.....	مبحث دوم: خرید توافقی ملک.
۲۹۱.....	گفتار نخست: خرید از مالک.
۲۹۲.....	گفتار دوم: خرید از خریدار مزایده‌های ملک.
۲۹۲.....	مبحث سوم: تملک قانونی ملک.
۲۹۲.....	گفتار نخست: قوانین حاکم بر تملک.
۲۹۵.....	گفتار دوم: شرایط مقدماتی و مراحل تملک.
۲۹۶.....	مبحث چهارم: مقررات ویژه بافت فرسوده.
۲۹۶.....	گفتار نخست: نحوه حل اختلافات ثبتی و حقوقی.
۲۹۸.....	گفتار دوم: نحوه مواجهه با نفایس ملی.
۲۹۹.....	گفتار سوم: نحوه مواجهه با موقوفات.
۲۹۹.....	نتیجه.
۳۰۱.....	جمع بندی نهایی و ارایه راهکار.
۳۰۳.....	منابع و مأخذ.